

KLUB PŘÁTEL ŘECKA, z. s.

KULTURNÍ PŘEHLED ZÁŘÍ 2024

Vítáme členy Klubu přátel Řecka a čtenáře našich stránek v měsíci září. V tomto měsíci slavíme 15. září Mezinárodní den demokracie, 21. září Mezinárodní den míru a 30. září Mezinárodní den překladu.

Καλό μήνα! Καλωσορίζουμε τα μέλη της Λέσχης των φίλων της Ελλάδας και τους επισκέπτες της ιστοσελίδας μας στο μήνα Σεπτέμβριο. Αυτό το μήνα γιορτάζουμε στις 15 Σεπτεμβρίου Διεθνής Ημέρα Δημοκρατίας, στις 21 Σεπτεμβρίου Διεθνής Ημέρα Ειρήνης και στις 30 Σεπτεμβρίου Διεθνής Ημέρα Μετάφρασης.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

01 ΚΥΡΙΑΚΗ Αδαμάντιος, Αδάμος, Αδάμης, Αδάμας, Διαμαντής, Αδαμαντία, Αμάντα, Άντα, Διαμαντούλα, Διαμάντω, Ρουμπίνη, Μαντώ, Αθηνά, Ακριβή, Αντιγόνη, Γόνη, Ασπασία, Αφροδίτη, Φρέγια, Διώνη, Διόνη, Δωδώνη, Ελπινίκη, Ερασμία, Ερατώ, Τέτη, Ευτέρπη, Θάλεια, Θεανώ, Θεονύμφη, Καλλιρόη, Καλλιρρόη, Καλλίστη, Κλειώ, Κλεονίκη, Κλεοπάτρα, Κλειώ, Πάτρα, Πατρούλα, Πατριέτσα, Κοραλία, Ράλλης, Ραλλία, Ραλία, Ραλλού, Ραλού, Μαργαρίτης, Μαργαρίτα, Μαριάνθη, Μελοπομένη, Μέλω, Μόσχω, Μοσχούλα, Ουρανία, Ράνια, Πανδώρα, Πηνελόπη, Μπηλιώ, Μπιλιώ, Πίτσα, Πολύμνια, Πολυνίκη, Πολύνα, Πόλυ, Σαπφώ, Τερψιχόρη, Χαϊδευτός, Χάιδω, Χαρίκλεια, Χαρά, Χαρούλα, Ιησούς, Μελέτιος, Μελέτης, Μελετία, Μελετούλα, Μελετίνα, Συμεών, Συμεώνης, Σύμος, Συμεωνή, Συμεωνία, Συμεώνα, Σύμη, Ισμήνη, Πολυτίμη

02 ΔΕΥΤΕΡΑ Μάμας, Μάμαντας, Μάμα

03 ΤΡΙΤΗ Άνθιμος, Άνθιμη, Αριστίων, Αριστίωνας, Αριστέας, Αριστέα, Αρίστη, Αρχοντής, Αρχοντίων, Αρχοντίωνας, Αρχοντία, Αρχοντή, Αρχοντούλα, Αρχόντισσα, Αρχόντω, Πολύδωρος, Πολύδωρας, Πόλης, Πολυδώρης, Πόλη, Πολυδώρα, Πόλα, Πολυδώρη, Φοίβος, Φοίβη

04 ΤΕΤΑΡΤΗ Ερμιόνη, Ερμίνα, Μωσής, Μωσής, Μωυσία, Μωσία, Ροζαλία, Ρόζυ, Ρόζα, Ωκεανός, Ωκεάνιος, Ωκεάνης, Ωκεανία, Ωκεανή, Ωκεανίς

05 ΠΕΜΠΤΗ Ζαχαρίας, Ζάχαρης, Ζάχαρος, Ζάκι, Ζάκης, Ζαχαρένια, Ζαχάρω, Ζαχαρούλα, Ζαχαρίτσα

06 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Βίβος, Βιβή, Ευδόξιος, Ευδόξης, Δόξης

07 ΣΑΒΒΑΤΟ Κασσιανή, Κάσσυ, Κασσιανή, Κασία Κασσιανός, Κασσιανός, Κάσσιος, Κάσιος, Κάσσος, Κάσος, Κάσσης, Σώζων, Σώζος, Σώζης, Σώζη, Σωζούσα, Σώζα

08 ΚΥΡΙΑΚΗ Δέσποινα, Δέσπω, Ντέπη, Πέπη, Ζέπω, Γενέθλιος, Σκιαδενή, Τσαμπίκα, Μίκα, Τσαμπίκος

09 ΔΕΥΤΕΡΑ Ιωακείμ, Ιωακειμάκης, Μάκης, Κιαράν, Κιάρια

10 ΤΡΙΤΗ Κλήμης, Κλημεντίνη, Κλημεντίνα, Κλεμεντίνη, Κλεμεντίνα, Μηνοδώρα, Μητροδώρα, Πουλχερία, Πουλχερίνα, Πουλχερίτσα, Πουλχέρω, Πουλχέρη

11 ΤΕΤΑΡΤΗ Ευάνθης, Ευανθία, Εύα, Ευφρόσυνος, Φρόσυνος

12 ΠΕΜΠΤΗ ορ. Απόδοσις της εορτής του Γενεσίου της Θεοτόκου, Ιερομαρτύρων Αυτονόμου και Κουρνούτου επισκόπου Ικονίου

13 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Αριστείδης, Αρίστος, Άρης, Αριστέα, Αριστούλα, Αριστίνα, Κορνήλιος, Κορνήλης, Κορνήλος, Κορνηλία, Κορνήλα

14 ΣΑΒΒΑΤΟ Θεοκλής, Θεοκλέας, Θεόκλεια, Σταύρος, Σταυριανός, Σταύρακας, Σταυράκιος, Σταυρής, Σταυράκης, Σταυρούλα, Σταυριανή, Σταυρίνα, Σταυρία

15 ΚΥΡΙΑΚΗ Βησσαρίων, Βησσαρίωνας, Βησσαρία, Νικήτας, Νικήτη, Νικήτα. Διεθνής Ημέρα Δημοκρατίας

16 ΔΕΥΤΕΡΑ Εύφημος, Ευφημία, Εύφημη, Εύφη, Ευφημούλα, Ευφούλα, Φούλα, Εύφημος, Λουντμίλλα, Λουντμίλα, Μελιτινή, Μελιτίνη, Μελιτίνα, Μελίτη, Μελίτα, Μελίνα, Μελιτίνος, Μελίνα

- 17 ΤΡΙΤΗ Σοφία, Σόνια, Σοφιανή, Σόφη, Σοφίνα, Φιφή, Σοφούλα, Σοφίτσα, Σοφάκι, Σοφιανός, Σοφούλης, Πίστη, Πίστις, Ελπίδα, Ελπίς, Αγάπη, Αγάπιος, Σοφιάννα, Αγαθοκλής, Αγαθοκλέας, Αγαθόκλεος, Αγαθόκλεια, Ολιβιανός, Ολβιανός, Ολιβία, Ολίβια, Παντολέων, Παντολέοντας, Παντολεοντής, Παντολεοντία, Παντολεοντή, Πηλεύς, Πηλέας
- 18 ΤΕΤΑΡΤΗ Αριάδνη, Αριάνα, Ευμένιος, Ευμένης, Ευμενία, Κάστωρ, Κάστορας, Κάστορης, Ρωμύλος, Ρωμύλιος, Ρωμύλης, Ρωμύλα, Ρωμυλία, Ρωμύλη, Ρωμυλαία. Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντικού Καθαρισμού των Ακτών
- 19 ΠΕΜΠΤΗ Σαββάτιος, Σάββατος, Σαββάτης, Σαββατία, Σαββατίνα, Σαββάτα, Σαββάτη, Σαββάτω
- 20 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Ευστάθιος, Σταθής, Σταθάς, Σταθάκος, Ευσταθία, Σταθούλα, Σταθία, Ευσταθούλα, Θεοπίστη, Πίστη, Θεόπιστος
- 21 ΣΑΒΒΑΤΟ Ίωνας, Ιωνάς, Ίων, Ιωνία. Διεθνής Ημέρα Ειρήνης
- 22 ΚΥΡΙΑΚΗ Ζωγραφιά, Λουίζα, Λοΐζος, Φωκάς, Φώκιος, Φώκης, Φωκία, Φωκίνα
- 23 ΔΕΥΤΕΡΑ Ξάνθιππος, Ξανθίππη, Ξανθή, Ξανθούλα, Πολυξένη, Ξένη, Ξένια, Ραΐς, Ραΐδα, Ίρις, Ίριδα
- 24 ΤΡΙΤΗ Θέκλα, Κόπρος, Κόπρις, Μυρσίνη, Μυρτώ, Μυρτιά, Μυρτιδιώτισσα, Μύρτα, Μυρσώ, Μέρσα, Αμερισούδα, Αμερσουδα, Αμέρσσα, Αμέρσα, Πέρσης, Περσεφόνη, Πέρσα, Πέρση
- 25 ΤΕΤΑΡΤΗ Ευφροσύνη, Φροσύνη, Φρόσω, Ευφροσύνα, Φροσούλα, Φροσού, Έφη
- 26 ΠΕΜΠΤΗ ορ. Η μετάσταση του ευαγγελιστού Ιωάννου του θεολόγου, Αγίου και δικαίου Γεδεών. Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών
- 27 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Ακυλίνα, Ακυλίνη, Ακυλήνη, Επίχαρις, Επιχάρια, Ζήνων, Καλλίστρατος, Καλλιστράτης, Καλλιστράτη
- 28 ΣΑΒΒΑΤΟ Χαρίτων, Χαρίτωνας, Χαρίτος, Αλκίσων
- 29 ΚΥΡΙΑΚΗ Κυριάκος
- 30 ΔΕΥΤΕΡΑ Στρατόνικος, Στράτος, Στρατής, Στρατονίκης, Στρατονίκιος. Διεθνής Ημέρα Μετάφρασης

Hudba

Řecký večer na Barče v Praze. - Kulturní dům Barikádníků (tzv. Barča), v 19.00 hodin, 350 Kč. Předprodej v pokladních hodinách v KD Barikádníků (Út a Čt 10:00 – 16:00 hodin), nebo v den konání od 18 hodin. Blíže viz <https://www.martha-tena.net/diar/>.

Literatura

●LITERÁRNÍ VÝROČÍ

Letos si připomínáme 100 let uplynulých od smrti českého básníka, novináře, překladatele a dramatika Jiřího Wolkra. V září si J. Wolkra připomeneme Čtvrtým zpěvem Balady o námořníkovi.

Φέτος θυμάμαι τα 100 χρόνια από τον θάνατο του Τσέχου ποιητή, δημοσιογράφου, μεταφραστή και θεατρικού συγγραφέα Jiří Wolker. Στο Σεπτέμβριο θυμάμαι τον ποιητή με το Τέταρτο τραγούδι του ποιήματος Μπαλάντα για τον ναύτη.

Τέταρτο τραγούδι

Στα εργοστάσια ήδη σφύριζαν,
στα στρατώνες ήδη σάλπισαν
και στα σπίτια κατά μήκος δρόμου
χλομές λάμπες έσβησαν.

Πίσω από το λιμάνι, στον ύψο,
με παράθυρα στην θάλασσα,
μόνιμο άσπρο σπίτι στέκει
και μέσα ακόμα μια λάμπα καίγεται.

Κατά μήκος της πλαγιάς σε μονοπάτι
πεζός οδηγεί τα βήματά του:
Τρία χρόνια πάω μετά σένα,
σήμερα σε φτάνω, αστέρι μου!

Κανείς δεν ακούει, μόνο πιστός σκύλος
από πορτάκι έτρεξε και στα πόδια του σωριάστηκε,
στα γόνατα χαϊδεύει,
για χαρά δεν γαβγίζει ούτε.
«Φιδέλιε, σκύλε πιστέ μου,
πως φύλαξες την κυρία μου;»

Στο πηγάδι νύχτας το παράθυρο σαν δαχτυλίδι βουλιάζει,
ο Νικόλαος στο παράθυρο πλησίασε, ματιά στο βάζει,
άλλα στον πάτο του βάθους, Θεέ μου, μόνη εκ μόνου,
βλέπει τα χείλη Έβας κολλημένα στο ξένο στόμα,
το ξένο χέρι στα στήθια την και κατά μήκος γοφών πλέει,
όπως την λάμπα στο σούρουπο το κορμί της γυναικάς ανάβει,
λάμπει άσπρο σώμα στην μεσάνυχτα, λάμπει κόκκινη φλόγα μέσα του,
τρία χρόνια της πίστης σε εκείνη την φλόγα έγιναν στάχτη.

Από το παράθυρο τα μάτια έπεσαν σαν δύο πέτρες,
σφίξε τη γροθιά του ο ναύτης προδομένος:
«Ωραία, σκύλε, φύλαξες σπιτάκι μου,
θα παίρνεις την αμοιβή υποσχόμενη,
πρώτη φορά σε, μετά και οι δύο τον και την
θα σκοτώσω!»

Όπως αστέρι που πτύσσει στο ουρανό
τρεμόσβησε το μαχαίρι και το χέρι,
με αγωνιώδες πλήγμα στο κατώφλι
κάρφωσε το σκύλο ο Νικόλαος
και ο Φιδέλιος, πιστός σκύλος,
τον κοιτά με μάτι πλαδαρό
και ακόμα του το χέρι γλύψει
με την γλώσσα αιματηρή.

Ο ναύτης στον σκύλο σκύβει
και ο τρόμος τον τουρτούρισε,
αυτά δεν είναι νεκρά μάτια σκύλου,
αυτά είναι τα ματιά από το Μαρσείγ,
αυτά δεν είναι νεκρά μάτια σκύλου,
αυτό είναι η όραση της κοπέλας,
από υποθαλάσσιος βυθός ερχόμενοι
τα ματιά καταραμένα,
τα δύο μάτια επιστρέφουν και φωνάζουν
στο νυχτερινό σκοτάδι:
«Ε, Νικόλαε, γιατί σκότωσες την πίστη
και αγάπη μου;»

Στο κατώφλι σπιτιού καρφωμένος σκύλος,
με το μαχαίρι ατσαλωμένο,
στην πόρτα νύχτας καρφωμένος είναι άντρας
με δίκη του καρδιά
και μόλις τώρα, έως τραυματισμένος είναι, διαπίστωσε
τι ξέχασε,
στην δική του πληγή θα βρει το μαχαίρι,
με ποιον ώμος σκοτώθηκαν,
επειδή μια ανθρώπινη καρδιά το μαχαίρι είναι
ή πληγή είναι
και πιο πολύ, πιο πολύ από όλα
μπορεί να είναι και τα δύο.

Στα εργοστάσια ήδη σφύριξαν,
στα στρατώνες ήδη σάλπισαν
και στα σπίτια κατά μήκος δρόμου
πολύ καιρό λάμπες έσβησαν.

Στην πλαγιά περπατάει πεζός
με ξεπεσμένοι ώμοι, ξεπεσμένο σβέρκο.
Την πιστή αγάπη σκότωσε,
την άπιστη ήδη δεν σκοτώνει.

Στο λιμάνι κοιμόταν πλοία σκοτεινά.
Πλοία, πλοία, μεταφερτέ μένα,
απ' όλα πλευρά βλέπει φοβερά
νεκρά, πιστά μάτια δύο!

●PŘEKLADY – ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

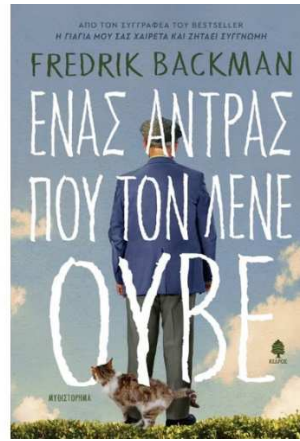
Oněřené soudní překlady (tzv. úřední překlady, překlady s razítkem) - Επικυρωμένες μεταφράσεις. Z češtiny do novořečtiny a naopak – από τα τσέχικα προς τα ελληνικά και αντίστροφα: PhDr. Konsantin Tsivos: E-mail KostasTsivos@seznam.cz. Zoi Jatagantzidu: evis@seznam.cz. Tel. 222 951 494, mobil: 608 653 450.

●SLOVÍČKA DO KAPSY

κακουχία η *trmácení, útrapa*
βάρδια η *směna*
εργάζομαι με βάρδιες *pracovat na směny*
ξεκουμπίζομαι *zmizet, vypadnout*
δεν έχει ξεκουμπίδια *neví, kdy se má zvednout*
κουτσά στραβά *spíš špatně než dobře*
πάρε δώσε *vztah*
τσιράκι το *učeň*
μαγκιά η *trik, mazanost*
παλιοσφραγίδα η *staré razítko*
ατμάκατος ο *parní člun*
φαγάσιμα το pl *potraviny*
αρραβανιάζω *zasnoubit se*
ζαρζαβατικά τα *zelenina*
μπαζές ο *zahrada*
λαμαρίνα η *plech*
ξεγνοιασιά η *bezstarostnost*
εσκιάζω *stínit*
ψοφί το *tot*
umírám hladem *ψοφάω από της πείνας*
καλούδια τα *dobroty*
καλάσι το *koš*
Ukázka slov z knihy Janise Xanthulise Μαρινέλλα.

●Z NOVÝCH KNIH

Na dovolené jsem se začel do knihy Fredrika Backmana Muž jménem Ove. S radostí zjišťuji, že vyšla i v řeckém překladu pod titulem Ένας άντρας που τον λένε Ούβε ve vydavatelství Κέδρος, ISBN 9789600451849.

Malířství

Je tomu 200 let, co francouzský malíř Eugène Delacroix (29. dubna 1798 Saint-Maurice - 13. srpna 1863 Paříž) vystavil v roce 1824 obraz Vraždní na Chiu, inspirovaný událostí za řeckého národního povstání. Podívejte se na článek Koriny Farmakori „Ο Ευγένιος Ντελακρουά: Ο ρομαντικός επαναστάτης που ύμνησε την Ελλάδα όσο λίγοι.“ <https://www.lifo.gr/culture/eikastika/eygenios-ntelakroya-o-romantikos-epanastatis-poy-ymnise-tin-ellada-oso-ligoi>.

https://en.wikipedia.org/wiki/Chios_massacre

Πέρασαν ήδη 200 χρόνια από το 1824, οπότε ο Γάλλος ρομαντικός ζωγράφος ο Ευγένιος Ντελακρουά (26 Απριλίου 1798, Σεν-Μορίς – 13 Αυγούστου 1863, Παρίσι) παρουσίασε στο Σαλόνι Παρισιού τον πίνακά του «Σφαγή της Χίου», εμπνευσμένος από το πραγματικό γεγονός της Ελληνικής επανάστασης. Βλέπε το άρθρο της Κορίνας Φαρμακώρη «Ευγένιος Ντελακρουά: Ο ρομαντικός επαναστάτης που ύμνησε την Ελλάδα όσο λίγοι.» <https://www.lifo.gr/culture/eikastika/eygenios-ntelakroya-o-romantikos-epanastatis-poy-ymnise-tin-ellada-oso-ligoi>

Řecko-český večer. Zámecká zahrada, Horní Moštěnice, Město Přerov. 5. ročník s bohatým kulturním programem. Vystoupí kapely Kavurakia, Skarlet Rock, Antigoni Krnov. Výuka řeckých tanců. Ochutnávka řeckých specialit. 7. září 2024 od 17:00 hodin.

Řecký den. Při příležitosti dvou let od otevření Honorárního konzulátu Řecka v Pardubicích. Spolupořádají honorární konzul Ing. Sotirios Zavalianis a primátor města Pardubice Bc. Jan Nadrchal v Pardubicích. Výstava projektu UNESCO Česko-řecko-kyperské stopy. Setkání krajanů a ochutnávka řeckých specialit. Zahrada řeckého konzulátu Štrossova 567, Pardubice. 5. 9. 2024, zahájení ve 12.30. Přednáška Řecko v proměnách času PhDr. Konstantina Tsivose. Ph. D. Konferenční sál budovy klinické onkologie č. 24 v areálu Pardubické nemocnice. 5. 9. 2024, zahájení ve 14.30. Výstava trvá do 30. 9. 2024.

Μέρα της Ελλάδας Με αφορμή των δύο χρόνων από τη λειτουργία του επίτιμου Προξενείου στο Πάρντουμπιτσε. Με συμμετοχή του Επίτιμου Πρόξενου της Ελλάδας του κ. Σωτήρη Ζαβαλιάνη και του δήμαρχου την πόλη Πάρντουμπιτσε του κ. Jan Nadrchal. Έκθεση του σχεδίου του UNESCO Česko-řecko-kyperské stopy (Τσέχο-ελληνικό-κυπριακά ίχνη). Συνάντηση των συμπατριωτών και γευσιγνωσία εκλεκτών ελληνικών εδεσμάτων. Ο κήπος του επίτιμου Προξενείου οδός Štrossova 567, Πάρντουμπιτσε. Στις 5 Σεπτεμβρίου 2024, έναρξη ώρα 12:30. Διάλεξη Řecko v proměnách času του κ. Κωνσταντίνου Τσίβο. Αίθουσα συνεδριάσεων 24 της Κλινικής Ογκολογίας στο νοσοκομείο Πάρντουμπιτσε. Στις 5 Σεπτεμβρίου 2024, έναρξη ώρα 14:30. Η έκθεση διαρκεί μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2024.

Вýроčí narození

Růžena Dostálová (22. dubna 1924 Bratislava – 18. srpna 2014 Praha) byla česká filoložka, historička, literární historička, překladatelka a přední byzantoložka. V roce 1996 byla jmenována profesorkou v oboru klasické filologie. Spolupracovala s Klubem přátel Řecka. Ten na její památku upořádal posmrtnou výstavu, na níž vedle jejích děl, rodinných fotografií a rukopisů byl ke spatření Řád Fénixe, který Růženě Dostálové udělil 1. 1. 2011 president Řecké republiky Karolos Papulias. Letos si připomínáme výročí 100 let od jejího narození. Panelovou výstavu k tomuto výročí „Růžena Dostálová 22. 4. 1924 – 18. 8. 2024“ iniciovala Česká společnost slavistických, balkanistických a byzantologických studií ve spolupráci s programem Novořecké filologie FF. Zájemci ji mohou navštívit od 30. 9. 2024 do 25. 10. 2024 na Filozofické fakultě KU, Celetná 20, Praha 1, přízemí.

Prof. Růžena Dostálová při převzetí Řádu Fénixe 2011. Η καθηγήτρια Ρούζενα Ντοσλάλοβα στην παραλαβή του Τάγματος του Φοίνικος 2011.

Dny pracovního klidu v Řecku 2024 – Οι αργίες στην Ελλάδα το 2024
Ημέρα του Όχι 28 Οκτωβρίου 2024
Χριστούγεννα 25 Δεκεμβρίου 2024

Σύναξη της Θεοτόκου 26 Δεκεμβρίου 2024

S použitím textů pořadatelů připravili Mgr. Milan Konečný a Mgr. Antula Botu. Historické studie Mgr. Milana Konečného jsou na <http://www.historieskla.cz>, aktuální články na facebooku Milan Konečný.